

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Korszerűsít a gépipar Intenzív fejlesztés

A szakágazat legutóbbi igazgatói értekezletén hallottak szerint a gépipar 1984-ben összességében erőteljesebb fejlődést, 0,6 százalékkal magasabb növekedést tervez az ipari átlagnál. A többletermékekre a beruházási javak iránti kereslet 2-3 százalékos hazai mérséklődése miatt itthon nem, hanem csak országhatárainkon kívül akadhat vevő. A vállalati tervek ezzel lényegében számolnak, az elképzelések szerint a szakágazat rubel- és nem rubelelszámolású exportját egyaránt növelni kívánja az egyébként igen sok kritikával illetett 1983. évi teljesítményéhez képest.

Ami az év első harmadát illeti, az elképzelések szerint alakult. A gépipar az előző év megfelelő időszakával összehasonlítva csakugyan növelte a kivitelét.

Kérdés azonban: meddig tart a kedvező tendencia? A rendelésállományok szerint az év végéig a termelőkapacitások túlnyomó hányada lekötött, a külföldi remélt árbevétel alighanem valóban biztosított. De mi várható az elkövetkező években? Növeli-e a gépipar az exportját folyamatosan, vagy számíthatunk-e újabb visszaesésekre? A kérdés nem akadémikus, hiszen valamennyi iparág közül ennek a szakágazatnak a legnagyobb a súlya, következőképp ez tehet a legtöbbet a népgazdaság fizetőképességének javításáért.

Nem egy szakember szerint a magyar gépipar és a világ élvonalbeli gépipari technológiai között széles, és ami még inkább aggasztó, egyre szélesedő szakadék tátong. Véleményüket tényekkel igyekeznek alátámasztani. Sommásan fogalmazva: iparunk kimaradt abból a fejlődési folyamatból, amelynek eredményeként sok helyütt létrejött a korszerű, nem a nagytehetségű szakmunkásokra, hanem a nagy-szerű gépsorokra alapozott technológia. A magyar vállalatok nagyobb részében ma még például mérni sem tudják azt a pontosságot, ami sok más országban a gyártás során alapvető követelmény. Márpedig hagyományos gépen virtuóz szakmunkás sem képes olyan pontos megmunkálásra, mint amilyenre a legkorszerűbb berendezésük a kezdő. További tény: nem kevés olyan gépipari üzemünk van, amely csak a nevében vállalat, a mai ismervek alapján valójában kisipari műhelyek sokaságából áll. Ahol kézi vezérlésű gépeken, szinte kisipari módon nem kellene érdekeltek emberek vállalati gazdasági munkaközösségek működtetésével és a fölöttébb alacsony termelékenységű munka még inkább megdrágul és konzerválódik. A következő aggasztó jel: hasonlóan fejlettek nagyobb része is szinte erején felül erőlteti a műszaki haladást, törekszik a sietős automatizációra. A magyar gépipar bizony csak lassan tér erre az útra.

Akadnak, akik szerint a gépiparról alkotott kép az előzőnél jóval derűsebb, biztatóbb. Velekedésük szintén ellenőrizhető tényekre alapozódik. Az elmúlt évtizedben a szakágazat igen jelentős fejlesztéseket hajtott végre, aminek köszönhetően vállalataink tekintélyes része rugalmas technológiákkal is rendelkezik, gyártmányainak nagy hányada még rosszindulattal sem nevezhető korszerűtlennek. A szerszám-gépipar például, a mögöttünk hagyott években teljesen átalakult, nem lebecsülendő a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari gépgyártás kapacitása, és közmert, hogy a közúti járműgyártás helyzete is bizakodásra ad okot.

Aki ismeri a gépipart, s elfogultság nélkül értékeli a teljesítményét, az tudja: ez a helyzetkép a realisabb. Bár sok a gond, a fejlődés is tagadhatatlan, van tehát mire alapoznunk.

Kétségtelen, hogy egyenetlen volt ez a fejlődés, s még a nagy korszerűsítéseket végrehajtó vállalatok között is találni olyan gyáregységeket, amelyekben az apáink, nagyapáink korában bevezetett technológiákkal kell megküzdeni a napi munkasikerekért. A gépipar főrekszük az automatizációra, de ez a folyamat is egyenetlen, nem kellően átgondolt. Ami a felügyelet nélküli robotizált gyártási rendszereket illeti, azoknak a fejlesztésében még kevésbé veszünk részt.

Ennek alapvető oka az ország tökeszegénysége. Mivel az elkövetkező években gazdagok bizonyosan nem leszünk, a rendelkezésünkre álló eszközöket kell a jelenlegi célszerűbben felhasználni.

Célszerűbben, de hogyan? Erre a kérdésre annyi a válasz, ahány a kérdező. Abban azonban úgyszólván mindenki egyet ért, hogy a gépipari termelésnek és a szakágazat exportjának folyamatos gyarapodása fölöttébb kívánatos, ám gazdaságosan aligha megvalósítható a mai kilátások és lehetőségek alapján. Az érdekeltek — mivel azon nemigen lehet vitázni — nem a befektethető pénz, hanem az összegek hatékony befektetését ígérő szabályozók hiányát jelölik meg kétségeik alapjaként.

Határozott véleményük szerint a jelenlegi irányítási, bérézési, jutalmazási, ösztönzési, érdekeltiségi rendszer nem szolgálja, de legalábbis nem eléggé serkenti az ipar fejlődését. Hogy gépiparunk növelhesse versenyképességét a világpiacon, ahhoz valóban folytatni kell az ágazat technikai, technológiai korszerűsítését. Ennek a korhelyzetkép a realisabb. Bár sok a gond, a fejlődés is tagadhatatlan, van tehát mire alapoznunk.

Aki ismeri a gépipart, s elfogultság nélkül értékeli a teljesítményét, az tudja: ez a helyzetkép a realisabb. Bár sok a gond, a fejlődés is tagadhatatlan, van tehát mire alapoznunk.

Megújuló munkaverseny Hozamnövelés – gazdaságosan

A sándorfalvi Magyar-Lengyel Barátság Termelőszövetkezet szocialista és munkabrigádjai a XIII. kongresszus és a felszabadulási évforduló tiszteletére további erőfeszítéseket tesznek a gazdálkodás hatékonyságának növelésére. A gazdaság csatlakozott a gabonaprogramhoz. A technológiai fegyverem javításával növelni lehet a hozamokat

— anélkül, hogy a költségek számottevően emelkednének. Így módon két esztendő alatt összesen 700 tonnával növelik a termést — azonos területen. Az állattenyésztésben mostanában gyakran ingadozik a kereslet. Ennek az ágazatnak a brigádjai vállalják, hogy a rendelkezésre álló férőhelyeket mindig a piaci igényeknek megfelelően

használják ki. Egy másik fontos feladat, hogy az egy kilogramm hús előállításához szükséges takarmánymennyiséget a lehető legalacsonyabbra szorítsák le. Eddig is jó eredményeket produkáltak a sándorfalviak: 2,3 kilogramm abrak felhasználásával állítottak elő egy kilogramm húst, most ezt is javítani kívánják. A juhászatban szintén csökkentik az abrakfelhasználást, helyette melléktermékeket etetnek az állatokkal.

Sok költséget jelentett az alkatrészek cseréje. A műszaki főágazat szakemberei vállalták, hogy a korábbiánál több alkatrészt újítanak föl. Csökkentik a fajlagos energiafelhasználást, ami szintén jelentős költségtakarékossgal jár. Idén megépül a takarmánykeverő üzem, s megoldják a fűtőlaj helyettesítését más energiaforrással. Ezzel nagyjából 1 milliós költséget tudnak megtakarítani.

Utazási lehetőségek A COOPTOURIST tájékoztatója

Megjelent a COOPTOURIST őszi-téli ajánlatait tartalmazó programfüzet. Ebből az alkalmából sajtótájékoztatót tartottak pénteken a Rege Szállóban a vállalat vezetői.

Elmondták: eredményesen zárta az első felévet a COOPTOURIST, bevételük 20,6 százalékkal volt nagyobb, mint tavaly ilyenkor. A vállalat szervezésében hazánkba látogató külföldiek száma ötezerrel, a külföldre utazó magyar turistáké pedig négyezerrel volt nagyobb, mint az elmúlt év első hat hónapjában.

Az új programfüzet 26 országba, 130 útvonalon kínál utazási lehetőségeket az őszi-téli időszakra. A sokféle program ára igazodik a turisták igényeihez, anyagi lehetőségeihez: az ajánlatok 60 százaléka ötezer forintnál olcsóbb, 35 féle út ára háromezer forint alatt van. Újdonságként ismét indítanak utakat Kubába, s új az is, hogy Hongkong bekapcsolásával szerveznek programot Japánba, illetve Thaiföldre. A különleges ajánlatok sorát bővíti a brazilai, az indiai-nepáli út, az egyiptomi körutazás, a londoni szilveszterezés. Várhatóan nagy népszerűsége számíthatnak a négy-napos autóbuzos prágai utazások, amelyek ára nem

éri el a két és fél ezer forintot. A Szovjetunióba, Bulgáriába, az NDK-ba és Jugoszláviába üdülésekre, városnézésekre, nőnap rendezvényekre invitálják az érdeklődőket.

A belföldi turistákat is bőséges kínálat várja.

Üzemek Tanzániának

A Könnyűipari Gépgyártó Vállalat három, női felsőruhák készítésére alkalmas konfekcióüzemet és ugyan-csak három kisebb cipőgyárat szállít Tanzániába. Az erről szóló, összességében mintegy egymillió dollár értékű szerződést nemrégiben írták alá.

A nyugat-európai cégek hullámzó beruházási kedvének ellensúlyozására a Könnyűipari Gépgyártó Vállalat termékeinek új piacokat is keres, főként a fejlődő országok körében. Ezeket a piacokon leginkább komlett bórdíszmügyártó üzemeket vásárolják szívesen. Ilyen gyárat szállítottak már Kenyába, Tanzániába, Etiópiába és Nigériába. Ez utóbbi országgal újabb bórdíszmü üzem szállításában állapodtak meg. A fejlődő országok az elmúlt években a vállalat exportjából alig 15 százalékkal részesedtek,

az idén viszont arányuk várhatóan már a 20 százalékot is meghaladja. Mindezt hozzájárul ahhoz, hogy a Könnyűipari Gépgyártó Vállalat tőkés exportja — a fejlett országokból érkező rendelések csökkenése ellenére — a tavalyihoz hasonlóan alakul, az idén is csaknem 6 millió dollárra számítanak. Ezt az első felév eredményei is alátámasztják.

Mivel a közeljövőben nem várható, hogy a fejlett tőkés országokban jelentősebben fellendülne az érdeklődés a könnyűipari gépek iránt, a vállalat újabb termékek értékesítésével próbálkozik a fejlődő országokban. Ezért szélesebb körben megismer-tetik — egyebek között — a szakiskoláknak szánt gépeiket. Erről az ajánlatokat már több országba elküldték.

Bemutatták a Faustot

Gounod Faustja a Dóm téri színház történetében most másodszor került a színpadra: a magyar nyelvű bemutatót tegnap, pénteken este kellemes időben tartották meg. A rendező — csakugy, mint az 1966-os előadás — Szinétár Miklós (erre az alkalomra a francia opera szövegkönyvének magyar fordítását is átdolgozta). A bemutató karmestere: Oberfrank Géza. A színpadképet Forray Gábor, a kosztümöket Márk Tivadar tervezte, a koreográfus Pethő László, a karigazgató Molnár László. A címszerepben Kelen Pétert hallotta-látta a közönség; Mefiszto Gregor József, Margit Zemlént Mária volt. Valentin szerepét Németh József énekelte, Brandnert Szakály Péter, Siebelt Bajtaj Horváth Ágota, Mártát Mészöly Katalin. A szólótáncosok: Szőnyi Nóra, Szakály György, Volf Katalin.

Nagy László felvétele

